

SZEMÉLYMENTÉS – MULTIFUNKCIÓS MENTŐHEVEDERREL

A multifunkciós mentőheveder általános, majd a személymentésen kívüli alkalmazási módokban történő felhasználása után szerzünk a személymentésben történő alkalmazási lehetőségeit villantja fel. Látni fogjuk, hogy ezek a mentési technikák egyszerűen, gyorsan és biztonságosan alkalmazhatóak/bevethetőek – mindez persze függ az állomány gyakorlottságától is.

Személymentés

Személyek mentésén az állampolgár, illetve a társunk közvetlen illetve közvetett életveszélyből történő mentését értjük. Amikor mások mentését hajtjuk végre, számolnunk kell azzal is, hogy a mentendő személy lehet eszméletlen, magatehetetlen és ezzel önjelétől nem tud az egészségét, életét veszélyeztető helyzetből menekülni. Ezeket a mentőhámokat, ideiglenes beülőket a jelenlegi szerelési szabályzatban látható hármashurok és végtelenített hurok mellett kiválóan alkalmazhatjuk, bizonyos helyzetekben azoktól talán még jobban és gyorsabban bevethetően.

A hagyományos, nemzetközi ajánlásban is szereplő hevederösszekötő csomóknál bizonyos körülmények között megtörténhet, hogy az egymásba fűzött szálak széthúzódnak, mely ezzel nem kellően biztonságos (pl. önmentése esetén). E probléma kiküszöbölésére javasolt a szembe fűzött nyolcas csomó alkalmazása.

Sérült kihúzása védett helyre

A sérültet, amennyiben más pozícióban lenne, fektessük a hátára. A háta alatt húzzuk át hevederünket úgy, hogy az a hónalj magasságában legyen. Elöl az egyik

Sérült kihúzása védett helyre a hónaljok alatt elvezetett heveder segítségével

heveder végét fűzzük bele a másik heveder hurkába, majd feszítsük meg annyira, hogy az még a mentendő személy mellkasát ne nyomja össze. Ezt követően az átfűzött hevedert válasszuk két, egyforma hosszú részre és egy-egy ágot vezessünk át a két hónalj alatt. Ezek után a sérült/mentendő személyt már ki tudjuk egyedül vagy társunkkal húzni a veszélyes környezetből.

Teljes testhevederzet készítése

A következő technika már nagyobb jártasságot igényel, azonban elsajátítását követően szintén egyszerűen és gyorsan kivitelezhető. Ebben az esetben érdemes a hátára fektetni a mentendő személyt, hiszen ezeknél a mentési technikáknál „vonszoljuk” a sérültet, nem emeljük el a padlótól. Így ha hassal a padló felé fekszik, sérülékenyebb testrészei fognak a padló felszínével érintkezni. Az első lépés,

Teljes testhevederzet készítésének egyik módja

hogyan álljunk a mentendő személy lábához háttal a felső teste felé. Bontsuk le vagy szedjük elő a mentőhevederünket. Bal kezünkben fogjuk meg a heveder egyik szálát a kettőből és ezt a kötés elkészítése során végig tartjuk a kezünkben. Erre azért van szükség, mert egy ilyen vékony és kicsi hevedert megtalálni egy füsttel telt környezetben nehéz és a kereséssel rengeteg időt veszítünk. Bal kezünkben a hevedert tartjuk, közben jobb kezünkkel a hevederből képzett hurkon keresztül a mentendő személy bal lábát megfogjuk és felemeljük. Így a bal láb körül egy hurok képződik. Ezután a bal kezünkben lévő heveder felső szálát jobb kezünkkel megfogjuk és a másik (jobb) lábát megemelve, az alatt elvezetjük. Miután ez megtörtént, a kötelet megfeszítjük úgy, hogy az egyenesen hosszúsággal oszoljon el a bal és jobb kezünkben. Így egy „∞” jelet kapunk a mentendő személy lábai körül.

A következő lépés, hogy haladunk háttal a mentendő személy feje felé, közben pedig a lába tövéig, ágyékáig húzzuk a „∞” hurkot. A bal és jobb kezünkben lévő hevedert a mentendő fejéig húzzuk majd ott mindkét kézzel, alsó fogással, tartjuk meg a hevedert és a tenyerek befele és lefelé fordításával képezzünk hurkokat. Ezekkel a hurkokkal visszatérünk a bal illetve jobb kézhez és átvesszük azokat a kialakított hurkokon. A kezeken átvett hurkokat ezután ismét a vállig húzzuk fel. A végső lépés, hogy a vállaknál található két hurkot egy karabinerrel a sérült háta mögött összekapcsoljuk és el is készítettük a teljes testhevederzetünket. Ennél a mozzanatonál van lehetőségünk „mérétre állítani” a kialakított mentőeszközünket. A karabiner megtekerésével összehúzzuk a különálló hevedereket addig, amíg jól láthatóan elkerülhető nem lesz, hogy az lecsússzon a sérültünkről. A szűkítés után a karabinert visszakapcsoljuk valamely hevederszállba, így alakítunk ki egy kapaszkodót, melynél fogva húzni, de ha szükséges leengedni is tudjuk a magasból a mentendőt. A teljes testhevederzet bekötési pontjainál csak anyás biztosítású zárkapocs (karabiner) használható.

Három készítése

A hevederünket bontsuk le és helyezzük a mentendő személy köré körbe. A kialakult hurok fej felőli részét húzzuk be egészen a nyak alá. A bal kar alatt húzzuk be a hurok bal oldali ágát és képezzünk egy „kapaszkodót” a mellkason. Ezt ismételjük el a jobb oldallal is. Így a mellkason két „kapaszkodónk” lesz kialakítva. Ezt követően a lábnál húzódó hevederszálat húzzuk be a felsőtest irányába a lábak alatt, majd a két láb között húzzuk fel, így képezve egy újabb hurkot, mely az ágyéknál kezdődik. A kialakított kisebb hurkon át fogjuk meg a mellkason kialakított két kapaszkodót. Így hozunk létre egy háromot a sérült személyünkön, illetve kialakul két újabb kisebb hurok is a mellkasnál, amelyknél fogva tudjuk elhúzni a testet. Amennyiben szükséges, a mellkasnál kialakított két kisebb hurkot a bal

illetve jobb oldali hónaljnak alatt átvezethetjük és így a fejet is elemeljük a padlótól. Amennyiben a fej mögött található két kisebb hurkot egy karabinerrel összekötjük, az mentendő személyünket akár magasból is leengedhetjük.

Beülő készítése

A hevederből képezhetünk egy olyan egyszerű beülőt, melynél fogva a sérült személyt, legyen az civil vagy tűzoltó, magasból a mélybe tudjuk leengedni mentőkötélünket illetve mászóövünket felhasználva. A beülő elkészítése több módon is történhet, melyek közül a véleményem szerint gyorsabban és egyszerűbben kivitelezhető verziót mutatom be.

Első lépésként bontsuk le összeszedett hevederünket. Ezt követően a hevedert helyezzük a mentendő háta mögé úgy, hogy annak felső része a deréknál, alsó része a térd hajlatának magasságában húzódjon vízszintesen, illetve szemből állva bal és jobb kezünkben egy-egy hevederszál fusson a mentendő hóna alatt feszesen elvezetve. Ezt követően a bal és jobb oldalon húzódó hevederszálakat vegyük jobb kezünkbe a mentendő mellkasa előtt, bal kezünkkel pedig nyúljunk be a két lába között a térdhajlat magasságában futó hevederszállért és húzzuk fel azt az ágyék magasságáig. Ha ezt megtettük, bal kezünkben képződött egy hurok, melynek alsó része nyitott. Ebbe a hurokba húzzuk bele a jobb kezünkben található két hevederszálat úgy, hogy azok szemből haladjanak át a képződött hurkon. Ekkor a két, a hurkon szemből átvezetett szálból fülek keletkeznek a csípő bal és jobb oldalánál, melyeket egy karabinerrel kapcsoljunk össze. A beülő ekkor már derék- és combhevederekből áll, azonban még laza. Annak érdekében, hogy a mentendő személy derekán szorosabb legyen, az összekapcsolt füleket az óramutató járásával megegyező irányba kezdjük el tekerni a karabinernél fogva, addig, amíg az kellően feszes nem lesz. Ezt követően a karabinert kapcsoljuk vissza a deréktájékon, a köldök alatt húzódó vízszintes hevederszálba. Így megkapjuk a

Beülő

beülő bekötési pontját, melybe a mentőkötél zárapcsát/karabinerét be tudjuk kapcsolni. Ezt követően a Szerelési Szabályzatban leírt módon végrehajthatjuk a magasból történő leeresztést.

Teljes testhevederzet készítése beülőből

Ahhoz, hogy mentőhevederünkben ne csak beülőt, hanem egy teljes testhevederzetet tudjunk csinálni, egy hosszabb, nagyobb hevederre lesz szükségünk, mint amelyet egy beülőhöz használt hevederből használnánk. Ez a kötés az előző, „beülő készítése” technikát veszi alapul. Első lépésként bontsuk le összeszedett hevederünket. Ezt követően a hevedert helyezük a mentendő háta mögé úgy, hogy annak felső része a deréknál, alsó része a térd magasságában húzódjon vízszintesen, illetve szemből állva bal és jobb kezünkben egy-egy hevederszál fusson a mentendő hóna alatt feszesen elvezetve. Ezt követően a bal és jobb oldalon húzódó hevederszálakat vegyük jobb kezünkbe a mentendő mellkasa előtt, bal kezünkkel pedig nyúljunk be a két lába között a térd magasságában futó hevederszáleért és húzzuk fel azt az ágyék magasságáig. Ha ezt megtettük, bal kezünkben képződött egy hurok, melynek alsó része nyitott. Ebbe a hurokba húzzuk bele a jobb kezünkben található két hevederszálat úgy, hogy azok szemből haladjanak át a képződött hurkon. Ekkor a két, a hurkon szemből átvezetett szálból fülek keletkeznek. A bal fülbe dugjuk a bal kart, a jobb fülbe pedig a jobb kart. Ezt követően egy karabinerrel kapcsoljuk össze a hátnál futó egy-egy hevederszálat, mely a fülek felvétele által jött létre. A beülő szűkebbre állításához a deréktájékon, a köldök alatt húzódó vízszintes hevederszálba kapcsoljunk egy másik karabinert és tekerjük meg azt az óramutató járásával megegyező irányba addig, amíg az kellően feszes nem lesz, majd kapcsoljuk vissza a vízszintesen húzódó szálba. Így megkapjuk a teljes testhevederzet bekötési pontját. A teljes testhevederzet bekötési pontjainál csak anyás biztosítású zárapocs (karabiner) használható.

Teljes testheveder alkalmazása magasból mentési gyakorlat során

A heveder kipróbálása magasból mentési gyakorlat során

Tűzoltó mentése

Bajtársunk mentése során az előbb leírt, a civil személyek mentésénél alkalmazható technikák szintén alkalmazhatóak, így készíthetünk hámot vagy akár teljes testhevederet is. Fontos természetesen figyelembe venni, hogy a bevetési védőruházat miatt egy rövidebb hosszúságú mentőheveder nem biztos, hogy elegendő lesz. Zárt térben történő tűzoltás során pedig számolnunk kell azzal is, hogy társunk hátán légzésvédelmi berendezés is lesz. Ezek az apró tényezők, melyek első hallásra nehezíthetik a mentőheveder feltételét a sérülthez, egyben – mint majd látni fogjuk – segítségünkre is lesznek, természetesen csak akkor, ha ismerjük az ilyen helyzetekben alkalmazható speciális eljárásokat, mentési módokat.

Mentés légzőkészüléknél fogva

Mint ahogy említettem, zárt térben történő tűzoltás során légzésvédelmi eszközöket alkalmazunk, amelynek hordszerkezete/hordkerete teljes terjedelmében végighúzódik és ráfekszik a hátra. A mai, modern bevetési védőkabátokat már többnyire ellátták egy speciális, szakadásnak és hőnek is ellenálló, a kabát hátuljába rejthető mentőhevederrel. Ez a heveder, melyet egy tépőzár felhúzásával tudunk elérhetővé tenni, szolgálja azt a célt, hogy annál fogva húzzuk ki társunkat. Amennyiben azonban társunkon légzőkészülék található, ez a kabátba épített heveder már nem olyan könnyen szabadítható ki, továbbá rövidege miatt nem nyúlik túl kellőképpen a légzőkészülék palackján. Ezáltal nem lesz feltételek nélkül alkalmas mentésre. Ezt orvosolandó használhatjuk társunk kihúzására saját mentőhevederünket. Ehhez mindössze annyit kell tennünk, hogy a sérült tűzoltó légzőkészülékének pántjain, mely a vállak fölött húzódik, átfűzzük mentőheveder-

rünket és így egy magunk vagy egy másik társunk segítségével ki tudjuk menteni a bajbajutottat. Mielőtt elkezdenénk társunkat kihúzni a biztonságos zónába, egy fontos lépést a mentési folyamatba be kell iktatni. Hámat kell készítenünk neki saját légzőkészülékének hevederjeit, rögzítő pántjait felhasználva. Ehhez nem kell mást tennünk, mint meglazítani a vállánál futó hevedereket, majd lazítsuk meg a derékhevedert, illetve kapcsoljuk ki azt. A derékheveder kikapcsolását követően az egyik lábát emeljük fel és a derékheveder egyik ágát alatta, másik ágát pedig a felemelt láb felett vezessük el, majd kapcsoljuk ismét össze őket. Végül pedig húzzuk feszesre a meglazított derék és vállszíjakat, így nem tud elcsúszni felfelé a légzőkészülék, miközben az átkötött mentőhevederrel megkezdjük a mentést, társunk kihúzását.

